جمهوری اسلامی ایران

سازمان آموزش و پرورش استان مازندران

اداره آموزش و پرورش شهرستان: قائم شهر

سئوال امتحان درس : فارسی (۳)	**پایه : دوازدهم**	**کلاس :** **نوبت : اول**
تاریخ امتحان: ۲۳ / ۱۰ / ۱۴۰۲	**ساعت امتحان: صبح**	**مدت امتحان: ۷۵ دقیقه**
نام و نام خانوادگی :	**نام دبیر: اولادی**	**دبیرستان دوره اول : الزهرا**

ردیف	شرح سئوال صفحه (اول)	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی واژگان مشخّص شده را بنویسید. الف) اطفال شاخ را به قدوم **موسم** ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. ب) **مسلک** مرغ گرفتار قفس، هم چو من است	۰/۵
۲	برای واژه مشخّص شده در مصراع « سریر ملک عطا داد کردگار تو را » یک برابر معنایی بنویسید.	۰/۲۵
۳	معنای واژه « همّت » را در بیت زیر بنویسید. همّتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نو سفرم	۰/۲۵
۴	املای درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) (خوان – خان) نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده. ب) جامه‌ای کاو نشود (قرقه – غرقه) به خون بهر وطن پ) گفت: « در سر عقل باید، بی‌کلاهی (آر – عار) نیست » ت) سینه خواهم شرحه شرحه از (فراق – فراغ)	۱
۵	با توجه به متن زیر، شکل درست واژگانی را که املای آنها نادرست است، بنویسید. « طاعتش موجب غربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، مُمِدِّ حیاط است و چون بر می‌آید، مفرِّح ذات. »	۰/۵
۶	در کدام گروه کلمه غلط املایی وجود دارد؟ الف) سعد و خوشبختی ب) اثاث و پایه پ) هتّاکی و بی حیایی ت) قصّه و داستان	۰/۵
۷	بیت زیر را بخوانید و به پرسش‌ها ، پاسخ دهید . تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دل‌بند تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس‌افکند الف) نقش ضمیر " ت " را بنویسید . ب) در بیت دوم یک ترکیب اضافی مشخّص کنید.	۰/۵ ۰/۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

www-kanoon-ir

ردیف	شرح سوالات صفحه (دوم)	نمره
۸	متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید : « یکی از صاحبدلان سر به جَیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده؛ آنگه که از این معاملت باز آمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت: از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟ » الف) یک نمونه حذف فعل در نوشته بیابید و نوع حذف را بنویسید . ب) نوع " را " در جمله « ما را چه تحفه کرامت کردی ؟ » چیست ؟ پ) یک ترکیب وصفی در متن بیابید.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۹	نقش دستوری واژه‌های مشخّص شده را بنویسید. تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دیدجان دستور نیست سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۰/۵ ۰/۵
۱۰	نوع « واو » را در مصراع « محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت »بنویسید.	۰/۵
۱۱	**قلمرو ادبی** (۵ نمره) آرایه‌ی ادبی مشترک بیت‌های زیر چیست؟ عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را محرم این هوش جز بی‌هوش نیست مر، زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵
۱۲	بیت زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید: آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد الف) قافیه‌های بیت را بنویسید ب) تشبیه در این بیت کدام است؟	۰/۵ ۰/۵
۱۳	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه جناس تام (همسان) بررسی کنید. آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد	۰/۷۵
۱۴	در بیت زیر چه آرایه‌ای بر زیبایی سخن افزوده است؟ دلیل خود را بنویسید. تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند	۰/۷۵
۱۵	با توجه به غزل عارف قزوینی، محتوای غزل‌های اجتماعی بیشتر ..... و ..... است.	۰/۵
۱۶	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مثنوی معنوی : ب) قصیده دماوندیه :	۰/۵
۱۷	جاهای خالی را پر کنید. الف) دست از ..... چو مردان ره بشوی تا ..... بیابی و زر شوی ب) یک دم ..... خدا شو گمان مبر کز آب ..... به یک موی تر شوی	۰/۵ ۰/۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

www-kanoon-ir

ردیف	شرح سوالات صفحه (سوم)	نمره
۱۸	**قلمرو فکری** (۸ نمره)	
	اشعار و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.	
	الف) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده.	۰/۷۵
	ب) فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد	۰/۷۵
	پ) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.	۰/۵
	ت) کز نیستان تا مرا ببریده‌اند از نفیرم مرد و زن نالیده‌اند	۱
	ث) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است	۱
۱۹	هر یک از مصراع‌های زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟	
	الف) گفت جرم راه رفتن نیست ره همواره نیست	۰/۵
	ب) گفت دنیاری بده پنهان و خود را وا رهان	۰/۵
۲۰	چرا شاعر خطاب به دماوند چنین می‌گوید:	
	تو قلب فسرده زمینی از درد، ورم نموده یک چند	۰/۷۵
۲۱	مفهوم کلی مصراع مشخّص شده را بنویسید.	
	گر کسی وصف او ز من پرسد بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز؟	۰/۷۵
۲۲	مفهوم نمادین هر یک از واژه‌های مشخص شده را در ابیات زیر بنویسید.	
	بشنو از نی چون حکایت می‌کند وز جدایی‌ها شکایت می‌کند	۱
	کز نیستان تا مرا ببریده‌اند از نفیرم مرد و زن نالیده‌اند	۰/۵
	فرجامتان نیک	

نمره ورقه	**با عدد:**	**نمره تجدیدنظر**	**با عدد:**
	با حروف:		**با حروف:**
نام دبیر و امضا :	**تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/**	**نام دبیر و امضا:**	**تاریخ: / ۱۰ / ۱۴۰۲**